

ШУТИС УДИРДАХ ЗӨВЛӨЛИЙН ХУРЛЫН МАТЕРИАЛ

ШУТИС-ИЙН 2020 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ҮР ДҮН, АУДИТИЙН ДҮГНЭЛТ

1. ТОВЧ АГУУЛГА

ШУТИС-ийн хэмжээнд тайлант хугацаанд 2007 үндсэн орон тоотой ажилласнаас гүйцэтгэх ажилтан 1210, үйлчилгээний ажилтан 422, гэрээт болон цагийн багш 369 хүн байна. 2020-2021 оны хичээлийн жилд нийт оюутны тоо: идэвхтэй сурч буй сонголт хийсэн бакалавр 11901, магистр 1444, доктор 153, нийт 13498 оюутан суралцагчид суралцаж байна. Албаны хувьд 2020 онд санхүүгийн нягтлан бодох бүртгэлийн программд нэмэлт өөрчлөлтийг оруулж, санхүүгийн дүрэм, журмыг хэрэгжүүлэх, Захирлын зөвлөлийн хурлаар батлагдсан шийдвэрийг хэрэгжүүлэх, санхүүгийн ажилтнуудын мэдлэг мэргэжлийг дээшлүүлэх, сургалтын чанар, хүртээмжийг сайжруулах, гадаад харилцаа, хамтын ажиллагаагаа өргөжүүлэх, санхүү, хөрөнгө оруулалт, үйлчилгээний ажлын чанарыг дээшлүүлэх, үр дүнг нэмэгдүүлэхэд анхааран ажиллаа. 2020 онд ШУТИС-ийн бүрэлдэхүүний 11 сургууль, Ахлах сургууль, КТКоллеж, Захиргаа, Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар, Ой мод сургалт судалгааны хүрээлэн, Хэвлэлийн газар, Шинжлэх ухаах технологийн номын сан зэрэг нийт 20 нэгжүүд үйл ажиллагаа явуулж тайлан баланс гаргасан. Монгол улсын Сангийн сайдын 388 тоот санхүүгийн тайлан, тодруулга, 55 тоот эдийн засгийн ангилал болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцсэн Санхүүгийн байдлын тайлан (СТ-1А), үр дүнгийн тайлан (СТ-2А), мөнгөн гүйлгээний тайлан (СТ-3А), цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан (СТ-4А), санхүүгийн тайлангийн тодруулга (ТБСТТ-1-12) зэргийг гарган өгч, ШУТИС-ийн удирдлагын нэгдсэн системийн дэд хэсэг болох УСНББОУС-д нийцсэн санхүүгийн мэдээллийг боловруулах “И-Finance” санхүүгийн программаар санхүүгийн тайланг нэгтгэн гаргасан. 2020 оны санхүүгийн жилийн тайланд Үндэсний аудитын газар, “Амгалан ахуй аудит” аудитын компанийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд аудит хийсэн.

2. БАЛАНСЫН ҮР ДҮН

Балансын бүтцийг авч үзвэл нийт хөрөнгө 138,546.7 сая төгрөгт хүрч урьд оны мөн үетэй харьцуулахад 2.6% буюу 3.7 тэрбум төгрөгөөр буурсан байна. Эргэлтийн хөрөнгө 22.1 хувийг, эргэлтийн бус хөрөнгө 77.9 хувийг эзлэж эргэлтийн хөрөнгийн нийт хөрөнгөд эзлэх хувь 1.0 хувиар буурсан байна. Эх үүсвэрийн хувьд өр төлбөр 6.9 хувь, эзний өмч 93.1 хувийг тус тус эзлэж эзний өмчийн дүн нийт хөрөнгөд эзлэх хувь өнгөрсөн оноос 1.1 хувиар өсчээ. Балансын бүтцийн харьцуулалт:

ШУТИС-ийн 2020 оны санхүүгийн тайлан балансын үзүүлэлтүүд, балансын шинжилгээ /сая төгрөгөөр/
Хүснэгт 2.

д/д	Балансын зүйл	2019 он		2020 он		Өөрчлөлт	
		дүн	хувь	дүн	хувь	абсолют	хувь
1	Мөнгө ба түүнтэй адил хөрөнгө	24,656.96	17.3%	23,762.11	17.2%	-894.85	-3.6%
2	Авлага	2,864.31	2.0%	4,207.93	3.0%	1,343.62	46.9%
3	Бараа материал	1,900.06	1.3%	1,907.88	1.4%	7.82	0.4%
4	Урьдчилж гарсан зардал	651.19	0.5%	752.52	0.5%	101.34	15.6%
	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	30,072.52	21.1%	30,630.45	22.1%	557.93	1.9%
1	Биет хөрөнгө	104,671.49	73.6%	100,460.37	72.5%	-4,211.12	-4.0%
2	Биет бус хөрөнгө	7,516.99	5.3%	7,455.96	5.4%	-61.03	-0.8%
	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	112,188.48	78.9%	107,916.33	77.9%	-4,272.15	-3.8%
	Нийт хөрөнгийн дүн	142,261.00	100%	138,546.77	100%	-3,714.22	-2.6%
1	Богино хугацаат өр төлбөр	11,307.11	7.9%	9,442.48	6.8%	-1,864.63	-16.5%
2	Урт хугацаат өр төлбөр	61.41	0.0%	57.16	0.04%	-4.25	-6.9%
	Өр төлбөрийн дүн	11,368.52	8.0%	9,499.64	6.9%	-1,868.88	-16.4%
1	Засгийн газрын сан	30,748.33	21.6%	30,341.48	21.9%	-406.84	-1.3%
2	Хуримтлагдсан үр дүн	39,033.80	27.4%	37,597.38	27.1%	-1,436.42	-3.7%
3	Хөрөнгө дахин үнэлгээний зөрүү	61,110.36	43.0%	61,108.28	44.1%	-2.08	0.0%
	Эзний өмчийн дүн	130,892.48	92.0%	129,047.14	93.1%	-1,845.34	-1.4%
	Өр төлбөр ба эзний өмч	142,261.00	100%	138,546.78	100%	-3,714.22	-2.6%

Эргэлтийн хөрөнгө мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө, авлага, урьдчилгаа, бараа материалаас бүрдэж байна. Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө 0.9 тэрбум төгрөгөөр буурсан бол авлага 1.4 тэрбум төгрөгөөр, урьдчилж гарсан зардал 101.4 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн дүнтэй гарсан байна. Эргэлтийн

хөрөнгийн бүтцийг урьд оны мөн үетэй харьцуулан авч үзвэл мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгө 17.2% буюу 894.8 сая төгрөгөөр буурч, авлага 3.0% буюу 1,3 тэрбум төгрөгөөр, урьдчилж гарсан зардал 0.5% буюу 101.3 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Өр төлбөр ба эзний өмч нь богино хугацаат өр төлбөр, урт хугацаат өр төлбөр, засгийн газрын сан, хуримтлагдсан үр дүн, хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү зэргээс бүрдэж байна. Богино хугацаат өр төлбөр 1,8 тэрбум төгрөгөөр, урт хугацаат өр төлбөр 4,2 сая төгрөгөөр, засгийн газрын сан 406,8 сая төгрөгөөр, хуримтлагдсан үр дүн 1,4 тэрбум төгрөгөөр, хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү 2 сая төгрөгөөр буурсан. Бүтцийн хувьд богино хугацаат өр төлбөр 6,8 хувь, урт хугацаат өр төлбөр 0,04 хувь, засгийн газрын сан 21,9 хувь, хуримтлагдсан үр дүн 27,1 хувь, хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү 44,1 хувийг эзлэж байна.

Зураг 2. ШУТИС-ийн 2020 оны балансын бүтэц

ШУТИС-ийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлаар нийт хөрөнгийн болон өр төлбөрийн дүн өмнөх оноос 3,714.2 сая төгрөгөөр буурсан байна. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд 4 банкны нийт 59 дансны үлдэгдэл хамрагдсан бөгөөд өмнөх оны мөн үеэс 3.6 хувиар буурсан байна. 2020 оны 12-р сарын 31-ний байдлаар нийт 62,151.53 ам.долларын үлдэгдэлтэй байсан ба Монгол банкны 2020 оны 12-р сарын 30-ны өдрийн хаалтын ханш 2,849.51 төгрөгөөр ханшийн тэгшитгэл хийж төгрөгт хөрвүүлж тайланд тусгасан. Нийт авлага 4,207,928.0 мянган төгрөг болж, өнгөрсөн оны мөн үеэс 1,343,617.3 мянган төгрөгөөр буюу 46.3 хувиар өссөн байна. Авлагын 2,854,223.8 мянган төгрөг буюу 67.8 хувь нь хувийн зардлаар суралцагч оюутнуудаас авах сургалтын төлбөрийн дутуу, сургалтын төлбөрийн суутгал, 744,722.7 мянган төгрөг буюу 17.7 хувь нь боловсролын зээлийн сангаас авах буцалтгүй тусламжаар суралцагчдын сургалтын төлбөрийн санхүүжилт, байгууллага, хувь хүнээс авах авлага 14.5 хувийг эзэлж байна.

Захирлын 2020 оны 06-р сарын 29-ний өдрийн А/104, 12-р сарын 25-ны өдрийн А/206 тоот тушаалаар бүрэлдэхүүн сургууль, нэгж хооронд 331,258,916.00 төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг шилжүүлэн, данс бүртгэлд бүртгэж, тайланд тусгасан. Тайлант хугацаанд гадаад, дотоодын байгууллага, хувь хүн, төслийн хөрөнгөөр бий болсон 959,996.7 мянган төгрөгийн хандивын үндсэн хөрөнгийг бүртгэж, ТӨБЗГ-ын 2020 оны 05 дугаар сарын 19-ний өдрийн А-1/955 албан тоот, 07 дугаар сарын 06-ны өдрийн 357, 395 тоот тогтоол, 09 дүгээр сарын 22-ны өдрийн 462 тоот тогтоол, 10 дугаар сарын 08-ны өдрийн 495 тоот тогтоол, 11 дүгээр сарын 02-ны өдрийн А-1/1914 албан тоот дагуу 2,026,866,361.89 төгрөгийн үндсэн хөрөнгө актлахаас давхардсан болон үнийн дүн зөрүүтэй 694,386.35 төгрөгийг хасаж тооцсноор 2,026,171,975.54 төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг акталж, данс бүртгэлээс хасч, санхүүгийн тайланд тусгасан.

Мөн ТӨБЗГ-ын 2020 оны 11-р сарын 03-ны өдрийн 549 тоот тогтоол, 12-р сарын 01-ний өдрийн А-1/2080 албан тоотын дагуу 75,404,277.46 төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг “Боловсролын мэдээллийн

технологийн төв” улсын төсөвт үйлдвэрийн газарт балансаас балансад шилжүүлж, данс бүртгэлээс хасч, санхүүгийн тайланд тусгасан байна.

Тайлант хугацааны эцэст байгууллага, хүмүүст 627,297.4 мянган төгрөгийн өглөгийн, 8,938,537.8 мянган төгрөгийн урьдчилж олсон орлого (сургалтын болон оюутны байрны төлбөр, бусад төлбөр, төсөл, гэрээт ажлын)-ын үлдэгдэлтэй байна.

Урт хугацаат зээлийн 57,158.0 мянган төгрөгийн өглөг нь Төрийн өмчийн хорооны 2011 оны 11 дүгээр сарын 11-ний өдрийн тогтоолын дагуу УБ Дулааны Сүлжээ ТӨХК-аас балансаас балансад шилжүүлэн бүртгэж авсан Халаалтын цогц төхөөрөмжийн үлдэгдэл төлбөр бөгөөд 2032 онд төлөгдөж дуусах гэрээтэй болно. Өмнөх үеийн үр дүнг найдваргүй авлагаар тооцож хассан авлага эргэн төлөгдсөн, зардал, авлага, бараа материал, өглөг, үндсэн хөрөнгө, элэгдэл, урьдчилгааны залруулга, балансаас балансад шилжүүлсэн өр төлбөр, өмч, акталсан үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний хэрэгжсэн дүн зэргээр нийт 639,390,118.30 төгрөгөөр нэмэгдүүлж, үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, авлага, сургалтын төлбөрийн урьдчилж орсон орлогын залруулга, балансаас балансад шилжүүлсэн хөрөнгийн дүн зэргээр нийт 373,034,241.66 төгрөгөөр бууруулан бичилт хийсэн.

3. ОРЛОГО ҮР ДҮН

ШУТИС-ийн сургуулийн бүрэлдэхүүний 10 сургууль, 1 институт, Ахлах сургууль, Коосэн технологийн коллеж, Захиргаа, Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар, ОМССХүрээлэн, ШУТТНомын сан, НБТөв, Хэвлэлийн газар, 2 Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв зэрэг нийт 20 нэгжийн санхүүгийн тайланг нэгтгэгддэг байна. ШУТИС-ийн бүрэлдэхүүн ШУТИС-ийн харьяа Дулааны техник, үйлдвэрлэлийн экологийн хүрээлэнгийн орлого, зардлын төлөвлөгөө нь ШУТИС-ийн Удирдах зөвлөлөөр батлуулдаг боловч санхүүгийн тайланг Шинжлэх ухаан технологийн санд нэгтгэдэг байна. Мөн Монгол Улсын Засгийн газрын 2020 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн 111 тоот тогтоол, БСШУСЯамны сайдын 2020 оны 04 дүгээр сарын 23-ний өдрийн А/207 тоот тушаал, Эрдэмнэт сүлжээний төвийн Удирдах зөвлөлийн 2020 оны 06 дугаар сарын 15-ны өдрийн 01 тоот тогтоолын дагуу тус төвийн хөрөнгө, өр төлбөр, өмчийг “Боловсролын мэдээллийн технологийн төв” улсын төсөвт үйлдвэрийн газарт шилжүүлж, хаалтын санхүүгийн тайлан гаргасан.

Санхүүгийн тайлант жилд Санхүү эрхэлсэн дэд захирлын 2020 оны 1 дүгээр сарын 13-ны өдрийн албан тоот бичгээр ШУТИС-ийн 2020 оны төсөвт байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардлыг сургууль нэгжүүд өөрсдөө хариуцах болсон тул үр ашиггүй цахилгаан, бохир, цэвэр усны зарцуулалтыг хязгаарлах, орой, шөнийн цагаарх тогтмол зардлын зарцуулалтыг хянахыг аж ахуй дарга, нэгжийн удирдлагуудад чиглэл болгосон. Мөн худалдан авалттай холбоотойгоор ШУТИС-ийн 2020 оны хөрөнгө оруулалт, бараа ажил үйлчилгээ, урсгал засвар, худалдан авалтын төлөвлөгөөнд батлагдсан бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн урсгал засварын зардал, аж ахуйн эд хогшлын зардлыг бүрэлдэхүүн сургууль, нэгжүүдийн урсгал санхүүжилтийн үлдэгдэл, өөрсдийн бусад санхүүгийн эх үүсвэрээр санхүүжүүлэхийг даалган мөрдөж ажилласан.

Мөн 2020 оны 03 дугаар сарын 02-ны, 2020 оны 05 дугаар сарын 12-ны, 2020 оны 09 дүгээр сарын 09-ны өдрийн ШУТИС-ийн захирлын зөвлөлийн хурлаар ШУТИС-ийн хичээлийн жилийн сургалтын төлбөр төлөлтийн байдал санхүүгийн нөхцөл байдлыг хэлэлцэн Засгийн Газрын 62 тоот “Бэлэн байдлын зэрэгт шилжүүлэх” тухай тогтоолын дагуу 3 дугаар сарын 1-ээс 10 дугаар сарын 1 хүртэлх хугацаанд цалин болон байр ашиглалтын холбоотой зардлыг санхүүжүүлэх, бусад сургалттай холбоотой зардлыг зогсоох, хөрөнгө оруулалт худалдан авалтыг царцаах, нэн шаардлагатай худалдан авалтыг захирлын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэн шийдвэрлэсний дагуу зардал зарцуулалтыг зогсоон ажилласан.

2020 оны 05 дугаар сарын 12-ны өдрийн ШУТИС-ийн захирлын зөвлөлийн хурлаар санхүүгийн нөхцөл байдлыг хэлэлцэн ШУТИС-ийн Голомт банкны хадгаламжинд байрлаж буй 6.1 тэрбум төгрөгийг урсгал санхүүжилтийн данс уруу шилжүүлэн 6 сард багш ажиллагчдын цалин, амралтын санхүүжилтийг хийсэн байна.

Мөн 2020 оны 10 дугаар сарын 22-ны өдрийн ШУТИС-ийн захирлын зөвлөлийн хурлаар ШУТИС-ийн аудитын дүгнэлт, зөвлөмжийн дагуу хийгдсэн арга хэмжээний тайланг хэлэлцэн Засгийн Газрын 159 тоот “Бэлэн байдлын зэрэгт шилжүүлсэн хугацааг сунгах” тухай тогтоолын дагуу 11 дүгээр сарын 1 –ээс 12 дугаар сарын 31 хүртэлх хугацаанд цалин болон байр ашиглалтын холбоотой зардлыг санхүүжүүлэх, бусад сургалттай холбоотой зардлыг зогсоох, хөрөнгө оруулалт худалдан авалтыг царцаах, нэн

шаардлагатай худалдан авалтыг захирлын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэн шийдвэрлүүлэхийг даалгасан байна. ШУТИС-ийн орлого нь татаас, санхүүжилтийн орлого, бараа үйлчилгээний орлого гэж ангилагддаг. Орлогын дүнг төсвийн гүйцэтгэлийн (СТ-5А) тайлангаас авч, тайлант онд үүссэн дүнг төсөв болон гүйцэтгэлтэй харьцуулан тооцсон.

ШУТИС-ийн 2020 оны орлого, үр дүнгийн тайлангийн орлогын үзүүлэлтүүд, балансын шинжилгээ /сая. төгрөгөөр/ Хүснэгт 3.

№	Орлого үр дүнгийн үзүүлэлтүүд	2019 он	Эзлэх хувь	2020 он	Эзлэх хувь	Өөрчлөлт
A.	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	45,596.36	79%	43,101.89	87%	-5%
I.	Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	38,195.18	66%	38,008.99	77%	0%
	Бакалаврын сургалтын төлбөрийн орлого	32,379.86	56%	31,898.55	65%	-1%
	Магистрын сургалтын төлбөрийн орлого	3,019.85	5%	3,264.54	7%	8%
	Докторын сургалтын төлбөрийн орлого	474.12	1%	522.67	1%	10%
	Бусад сургалтын төлбөрийн орлого /орой, эчнээ, ахлах, МСҮТ/	2,321.33	4%	2,323.20	5%	0%
II.	Үндсэн бус үйл ажиллагааны орлого	7,401.17	13%	5,092.90	10%	-31%
	Эрдэм шинжилгээ, судалгааны орлого	3,481.14	6%	2,620.76	5%	-25%
	Бусад ажил үйлчилгээ орлого /оюутны байр, түр сургалт, хэвлэл/	3,920.03	7%	2,472.13	5%	-37%
B.	Санхүүжилтийн орлого	1,613.34	3%	3,517.31	7%	118%
	Улсын төвлөрсөн төсвийн орлого /Засгийн газрын хөнгөлөлт	0	0%	2,291.92	5%	
	Орон нутгийн төсвийн санхүүжилт /Дархан лицей/	129.24	0%	128.74	0%	0%
	Бусад төсвийн санхүүжилтийн орлого /МСҮТ/	358.54	1%	418.33	1%	17%
	Төслийн санхүүжилтийн орлого /ШУТСан/	1,037.69	2%	678.30	1%	-35%
	ДБШТөслийн санхүүжилт	399.97	1%	369.85	1%	-8%
C.	Бусад орлого	10,608.17	18%	2,665.32	5%	-75%
	Хүүгийн орлого	1,640.36	3%	1,475.76	3%	-10%
	Хандив тусламжийн орлого	8,824.26	15%	1,111.45	2%	-87%
	Түрээсийн орлого	138.94	0%	78.10	0%	-44%
	Татварын бус орлого	4.59	0%	6.30	0%	37%
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГО		57,817.88	100%	49,290.83	100%	-15%

ШУТИС-ийн нийт орлогын хүрээнд бакалаврын сургалтын төлбөрийн орлого 65 хувийг, магистрын орлого 7 хувийг, докторын орлого 1 хувийг, орой эчнээ, ахлах болон МСҮТ-ийн сургалтын төлбөрийн орлого 5 хувийг, эрдэм шинжилгээний орлого 5 хувийг, оюутны байр, түр сургалтын орлого, хэвлэхийн орлого 5 хувийг, улсын төвлөрсөн төсвийн Засгийн газрын хөнгөлөлт 5 хувийг, бусад төсвийн санхүүжилтийн орлого, ШУТсангийн төсвийн санхүүжилт, ДБШТ-ийн санхүүжилт тус бүр нэг хувийг, хүүгийн орлого 3 хувийг, хандив тусламж 2 хувийг эзлэж байна.

Тайлант хугацаанд Боловсрол Шинжлэх Ухааны Яамнаас оюутны байрны санхүүжилтэнд 44,954.6, Хөдөлмөр Нийгмийн Хамгаалалын Яамнаас МехсТС, ҮТС-ийн ОМССХүрээлэнгийн мэргэжлийн анхан шатны сургалтанд 418,334.5, орон нутгийн төсвөөс ДарТС, Ахлах сургуулийн лицей сургалтанд 128,747.5, Дээд боловсролын шинэчлэл, Инженер, техникийн дээд боловсрол төслөөс 245,269.9, ШУТСангаас 130,846.8, БЗС-аас буцалтгүй тусламжийн санхүүжилт 235,038.3, Засгийн газар хоорондын гэрээгээр суралцагч гадаад оюутны сургалтын төлбөр, тэтгэлгийн 2,738.9, оюутны хөгжлийн зээлийн 1,071,264.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт тус тус хийгдсэн.

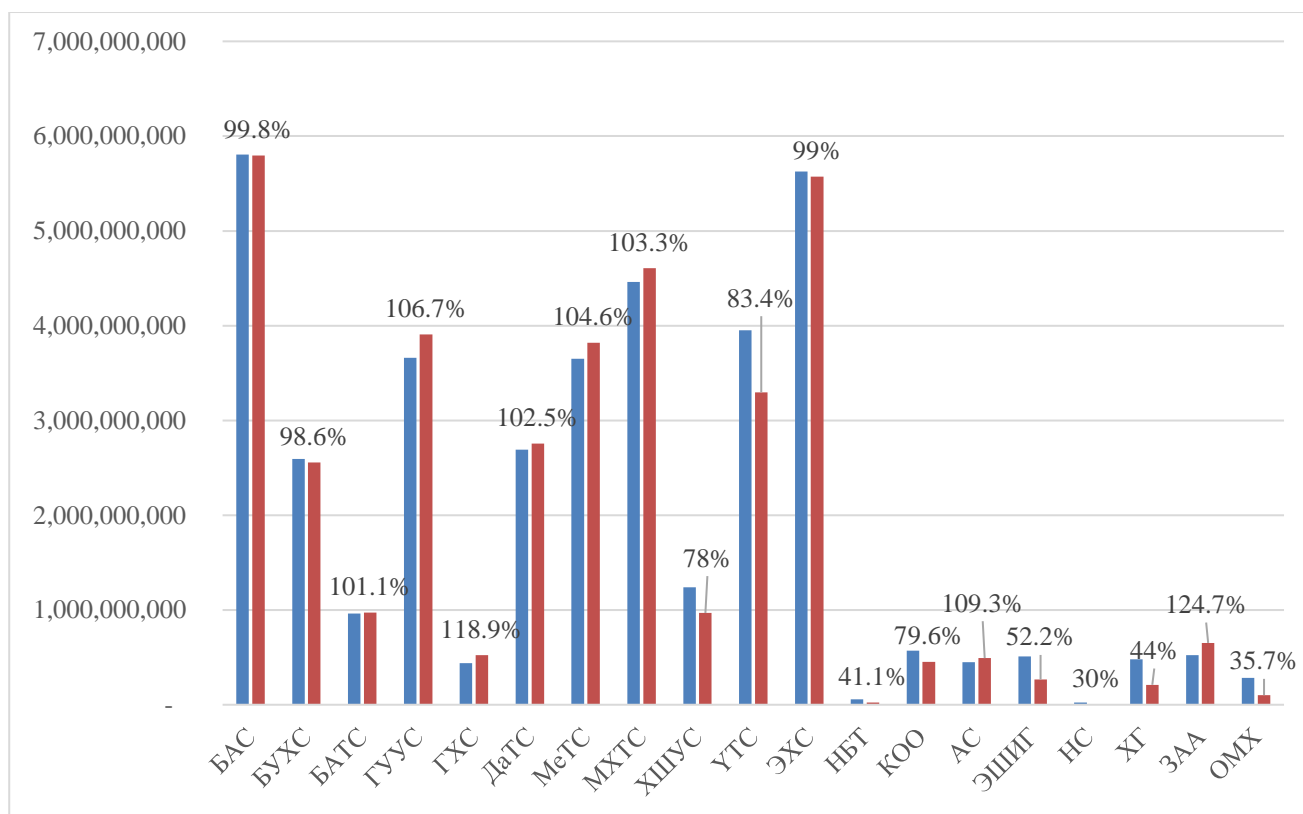
“Нийгмийн даатгалаас чөлөөлөх, ажилгүйдлийн даатгалын сангаас дэмжлэг үзүүлэх тухай” хуулийн дагуу 2020 оны 4-9 сарын ажил олгогчийн төлөх 2,246,972,783.87 төгрөгийн чөлөөлөгдсөн нийгмийн даатгалын шимтгэлийн дүнгээр Засгийн газрын хөнгөлөлт дансанд бүртгэж, санхүүгийн тайланд тусгалсан.

Шинжлэх ухаан, технологийн их сургууль 2020 онд 45,040.2 сая төгрөгийн үйл ажиллагааны орлого төвлөрүүлэхээр төлөвлөснөөс 43,078.4 сая төгрөгийн үйл ажиллагааны орлогыг тус тус олсон

байна. Тус сургууль 2020 оны 43,078.4 сая төгрөгийн орлогоос 77.0 хувь буюу 38,008.9 сая төгрөг нь үндсэн үйл ажиллагааны орлого болох бакалавр, магистр, докторын зэрэг сургалтын төлбөр, 5 хувь буюу 2,620.76 сая төгрөг нь эрдэм шинжилгээний орлого, 5 хувь буюу 2,472.13 сая төгрөг нь туслах үйл ажиллагааны орлого, 7 хувь буюу 3,517.3 сая төгрөг нь санхүүжилтийн орлого тус тус эзэлж байна.

Шилжих үлдэгдэл: Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт газраас шилжих үлдэгдлийг “ШУТИС тухайн жилд олж байгаа орлого нь үйл ажиллагаагаа бүрэн санхүүжүүлж хүрэхгүй байгаагаас шалтгаалан тухайн оны төсөвт шилжих үлдэгдлийг тооцож төсөвлөдөг. Шилжих үлдэгдлийг тооцохдоо жилийн эцсээр үлдэх мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлээс урьдчилж орсон орлогыг хасаж төсөвлөдөг” хэмээн тайлбарласан. Шилжих үлдэгдлийг 2020 онд төлөвлөлтийн газраас 12,337.0 сая төгрөгөөр тооцон баталсан байна.

ШУТИСургуулийн бүрэлдэхүүн нэгжүүд болох Бизнесийн ахисан түвшний сургууль, Геологи уул уурхайн сургууль, Гадаад хэлний сургууль, Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль, Механик тээврийн сургууль, Мэдээлэл холбооны технологийн сургууль, Ахлах сургууль, Захиргаа төсөвлөсөн үйл ажиллагааны орлого бүрэн хангуулан ажилласан бол Барилга архитектурын сургууль, Бизнесийн удирдлага хүмүүнлэгийн сургууль, Эрчим хүчний сургуулиуд нь орлого 100 хувь хангуулаагүй боловч 90 хувиас дээш үр дүнтэй ажилласан байна. Харин Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль, Үйлдвэрлэлийн технологийн сургууль, Нээлттэй боловсролын төв, Коосен технологийн коллеж, Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар, ШУТИС-ий төв номын сан, Хэвлэх газар, Ой модны судалгаа хөгжлийн хүрээлэн зэрэг нэгжүүд батлагдсан төсвийн орлогоо бүрдүүлэн ажиллаагүй, төсвөө тасалсан сөрөг үр дүнтэй ажилласан байна. Бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн төсвийн орлогыг гүйцэтгэлтэй нь харьцуулан харуулбал:

Зураг 3. ШУТИС-ийн 2020 оны бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн орлогын төсөв, гүйцэтгэл

ШУТИСургуулийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн үйл ажиллагааны орлоготой харьцуулахад Барилга архитектурын сургууль 15.7 хувийг, Бизнесийн удирдлага хүмүүнлэгийн сургууль 6.9 хувийг, Бизнесийн ахисан түвшний сургууль 2.6 хувийг, Геологи уул уурхайн сургууль 10.6 хувийг, Гадаад хэлний сургууль 1.4 хувийг, Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль 7.4 хувийг, Механик тээврийн сургууль 10.3 хувийг, Мэдээлэл холбооны технологийн сургууль 12.5 хувийг, Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль 2.6 хувийг, Үйлдвэрлэлийн технологийн сургууль 8.9 хувийг, Эрчим хүчний сургууль 15.1 хувийг, Нээлттэй боловсролын төв 0,1 хувийг, Коосен технологийн коллеж 1,2 хувийг, Ахлах сургууль 1,3 хувийг, Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар 0,7 хувийг, ШУТИС-ий төв

номын сан 0,01 хувийг, Хэвлэх газар 0,6 хувийг, Захиргаа 1,8 хувийг, Ой модны судалгаа хөгжлийн хүрээлэн 0,3 хувийг тус тус эзлэж байна.

Бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн орлогын төсвийн гүйцэтгэл нь Төсвийн тухай хуулийн дагуу төсвийн захирагчийг дүгнэдэг гол үзүүлэлт тул бүрэлдэхүүн сургуулиуд тус бүрээр орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэлийг хүснэгтээр харуулбал:

ШУТИС-ийн 2020 оны орлогын төсөв, төсвийн гүйцэтгэл, бүрэлдэхүүн нэгжүүдээр /төгрөгөөр/
Хүснэгт 4.

№	Бүрэлдэхүүн нэгжүүд	Орлого төсөв	Гүйцэтгэл орлого	хувь
1	Барилга архитектурын сургууль	5,806,398,700	5,796,638,263	99.8%
2	Бизнесийн удирдлага, хүмүүнлэгийн сургууль	2,595,038,500	2,558,166,747	98.6%
3	Бизнесийн ахисан түвшний сургууль	961,600,000	972,041,357	101.1%
4	Геологи, уул уурхайн сургууль	3,660,540,300	3,906,984,161	106.7%
5	Гадаад хэлний сургууль	440,007,500	523,074,825	118.9%
6	Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль	2,691,369,500	2,757,409,206	102.5%
7	Механик тээврийн сургууль	3,651,607,310	3,818,706,709	104.6%
8	Мэдээлэл, холбооны технологийн сургууль	4,461,429,580	4,607,033,193	103.3%
9	Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль	1,240,962,100	967,809,882	78.0%
10	Үйлдвэрлэлийн технологийн сургууль	3,951,434,600	3,295,734,755	83.4%
11	Эрчим хүчний сургууль	5,627,315,900	5,571,611,488	99.0%
12	Нээлттэй боловсролын төв	57,000,000	23,411,299	41.1%
13	Коосен технологийн коллеж	570,000,000	453,626,787	79.6%
14	Ахлах сургууль	450,000,000	491,864,768	109.3%
15	Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар	510,741,000	266,652,529	52.2%
16	ШУТИС-ийн төв номын сан	22,000,000	6,601,852	30.0%
17	Хэвлэх газар	478,000,000	210,503,463	44.0%
18	Захиргаа	523,000,000	652,347,231	124.7%
19	Ой мод судалгаа хөгжлийн хүрээлэн	283,800,000	101,376,192	35.7%

ШУТИС-ийн Удирдах зөвлөлийн 2019 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн 13 тоот тогтоолоор ШУТИС-ийн үйл ажиллагааны орлогыг 59.07 тэрбум төгрөгөөр, үйл ажиллагааны зарлагыг 59.069 тэрбум төгрөгөөр, санхүүгийн үр дүнг 128.5 мянган төгрөгийн эерэг үр дүнтэй байхаар баталсан. Дээрх батлагдсан зарлагын төсвөөс 2020 онд ШУТИС-ийн бүрэлдэхүүн 19 нэгжийн хүрээнд 134 ширхэг худалдан авах ажиллагаа болох 1.0 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын зардал, 751 сая төгрөгийн урсгал засварын зардал, 802 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжийн зардал, 232 сая төгрөгийн аж ахуйн эд хогшлын зардал нийт 2,7 тэрбум төгрөгийн худалдан авалтын зардлын төлөвлөгөө баталсан байна. ШУТИС-ийн Удирдах зөвлөлийн 2020 оны 06 дугаар сарын 10-ны өдрийн 10 тоот тогтоолоор ШУТИС-ийн 2020 оны төсвийн тодотголыг баталсан. Төсвийн тодотголоор ШУТИС-ийн үйл ажиллагааны орлогыг 1.1 тэрбум төгрөгөөр бууруулан 57.91 тэрбум төгрөгөөр, үйл ажиллагааны зарлагыг 1.3 тэрбум төгрөгөөр бууруулан 57.79 тэрбум төгрөгөөр баталсан. Харин ШУТИС-ийн худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг 600 орчим сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэн 3,3 тэрбум төгрөгөөр баталсан. Энэхүү тодотгон батлагдсан зарлагын төсөвт ШУТИС-ийн бүрэлдэхүүн 20 нэгжийн хүрээнд 148 ширхэг худалдан авах ажиллагааг дурьдан 1,504 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын зардал, 645 сая төгрөгийн урсгал засварын зардал, 1,014 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжийн зардал, 205 сая төгрөгийн аж ахуйн эд хогшлын зардлыг баталсан.

Мөн ШУТИС-ийн Удирдах зөвлөлийн 2020 оны 12 дугаар сарын 07-ны өдрийн 14 тоот тогтоолоор ШУТИС-ийн 2020 оны төсвийн 2 дахь тодотголыг баталсан. ШУТИС-ийн орлогыг 100 сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэн 58.02 тэрбум төгрөгөөр, зарлагыг 900 сая төгрөгөөр бууруулан 56.85 тэрбум төгрөгөөр баталсан. ШУТИС-ийн худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг 100 орчим сая төгрөгөөр нэмэгдүүлэн 3,4 тэрбум төгрөгөөр баталсан. Энэхүү тодотгон батлагдсан хоёр дахь зарлагын төсөвт ШУТИС-ийн бүрэлдэхүүн 20 нэгжийн хүрээнд 168 ширхэг худалдан авах ажиллагааг дурьдан 1,237 сая төгрөгийн хөрөнгө оруулалтын зардал, 726 сая төгрөгийн урсгал засварын зардал, 1,292 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмжийн зардал, 227 сая төгрөгийн аж ахуйн эд хогшлын зардал баталсан.

4. ЗАРЛАГА ҮР ДҮН

Шинжлэх ухаан, технологийн их сургууль 2020 онд 55,937.7 сая төгрөгийн үйл ажиллагааны зарлаг зарцуулалт хийхээр төлөвлөснөөс 43,973.3 сая төгрөгийн үйл ажиллагааны зарлагын хэмнэлттэй зарцуулалт хийсэн байна. Тус сургуулийн зарлагын зарцуулалтын хувьд 2020 онд 30,195.6 сая төгрөгийн цалин болон үндсэн үйл ажиллагааны зардал, 3,814.8 сая төгрөгийн ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлсөн шимтгэл, 16,282.7 сая төгрөгийн бараа, үйлчилгээний урсгал зардал тус тус эзэлж байна. Зардлын гүйцэтгэлийг авч үзэхэд: 2020 онд үндсэн үйл ажиллагааны зардал 51,102.5 сая төгрөгт хүрч өмнөх оноос 15.4 хувиар буюу 7,4 тэрбум төгрөгөөр буурч гарсан байна. Нийт зардлын гүйцэтгэлийг хүснэгтээр харуулбал:

ШУТИС-ийн 2020 оны орлого, үр дүнгийн тайлангийн зарлагын үзүүлэлтүүд, балансын шинжилгээ /сая. төгрөгөөр/ Хүснэгт 5.

№	Орлого үр дүнгийн Тайлангийн үзүүлэлтүүд	2019 он	Эзлэх хувь	2020 он	Эзлэх хувь	Өөрчлөлт
A	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	56,231.44	95%	51,000.86	100%	-9%
I	Бараа, ажил үйлчилгээний зардал	55,500.88	94%	50,293.28	98%	-9%
1	Үндсэн болон нэмэгдэл цалин	31,242.18	53%	30,195.64	59%	-3%
	Үндсэн цалин	25,925.53	44%	25,163.67	49%	-3%
	Нэмэгдэл, илүү цагийн нэмэгдэл	5,316.65	9%	5,031.96	10%	-5%
2	Ажил олгогчоос НД-д төлөх шимтгэл	3,925.31	7%	3,814.87	7%	-3%
3	Бараа, үйлчилгээний урсгал зардал	20,333.38	34%	16,282.76	32%	-20%
	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	1,407.30	2%	1,155.99	2%	-18%
	Гэрэл, цахилгаан	653.91	1%	503.56	1%	-23%
	Түлш, халаалт	512.08	1%	512.51	1%	0%
	Цэвэр, бохир ус	241.30	0%	139.91	0%	-42%
	Хангамж бараа материалын зардал /бичиг хэрэг, тээвэр, холбоо, ..	657.46	1%	441.68	1%	-33%
	Норматив зардал /эм, бэлдмэл, нормын хувцас, хоол хүнс	89.53	0%	104.39	0%	17%
	Эд хогшил, урсгал засварын зардал /тавилга, хөдөлмөр хамгаалал, ...	934.21	2%	589.41	1%	-37%
	Томилолт, зочны зардал	369.90	1%	65.79	0%	-82%
	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,805.38	5%	1,332.72	3%	-52%
	Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	14,069.57	24%	12,592.75	25%	-10%
	Хичээл, үйлдвэрийн дадлага хийх /Хичээл практик, сургалт тон/төх/	1,516.74	3%	1,251.69	2%	-17%
	Эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажил	4,739.06	8%	3,322.88	7%	-30%
	Бусад /үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, элэгдэл ..	7,813.75	13%	8,018.17	16%	3%
II	Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал, дэмжлэг	730.55	1%	707.57	1%	-3%
B	Бусад зардал ба алдагдал /найдваргүй авлага, гадаад валют/	2,787.24	5%	101.66	0%	-96%
	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРЛАГА	59,018.69	100%	51,102.53	100%	-13%

ШУТИС-ийн үйл ажиллагааны зардлыг урсгал зардал, бусад зардал гэсэн хоёр бүлгийн хүрээнд авч үзлээ. 2020 онд урсгал зардал 51.0 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 5,2 тэрбум төгрөгөөр, бусад зардал 101.6 сая төгрөгт хүрч өмнөх оноос 2,6 тэрбум төгрөгөөр буурсан байна. Урсгал зардал бараа, ажил үйлчилгээний зардал, ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал, дэмжлэг гэсэн зардлуудаас, бараа ажил үйлчилгээний зардал нь үндсэн болон нэмэгдэл цалин, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл, бараа үйлчилгээний урсгал зардал гэсэн бүрэлдэхүүн хэсэгтэй байна. Эдгээрээс бараа, ажил үйлчилгээний зардал нь 50.2 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 5.3 тэрбум төгрөгөөр, ажил олгогчоос олгох тэтгэмж урамшуулал, дэмжлэгийн зардал 707.5 сая төгрөгт хүрч өмнөх оноос 23 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Зардлын зүйл ангиар авч үзэхэд үндсэн болон нэмэгдэл цалин 30.1 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 1,1 тэрбум төгрөгөөр, нэмэгдэл, илүү цагийн нэмэгдэл 5,0 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 300 сая төгрөгөөр, ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл 3,8 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 100 сая төгрөгөөр, бараа үйлчилгээний урсгал зардал 16,2 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 4.1 тэрбум төгрөгөөр, байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал 1,1 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 300 сая төгрөгөөр, хангамж бараа материалын зардал 441 сая төгрөгт хүрч өмнөх оноос 200 сая төгрөгөөр, эд хогшил, урсгал засварын зардал 589,4 сая төгрөгт хүрч өмнөх оноос 345 сая төгрөгөөр, томилолтын зардал 65,7 сая төгрөгт хүрч өмнөх оноос 300 орчим сая төгрөгөөр, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж 1,3 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 1,5 тэрбум төгрөгөөр, бараа үйлчилгээний бусад зардал 12,5 тэрбум төгрөгт хүрч өмнөх оноос 1,5 тэрбум төгрөгөөр буурсан байна. Харин өмнөх оноос өссөн ганцхан зардал байгаа нь норматив зардал буюу эм бэлдмэл, нормын хувцас, хоол хүнсний зардал 104.3 сая төгрөгт хүрч өмнөх оноос 20 орчим сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

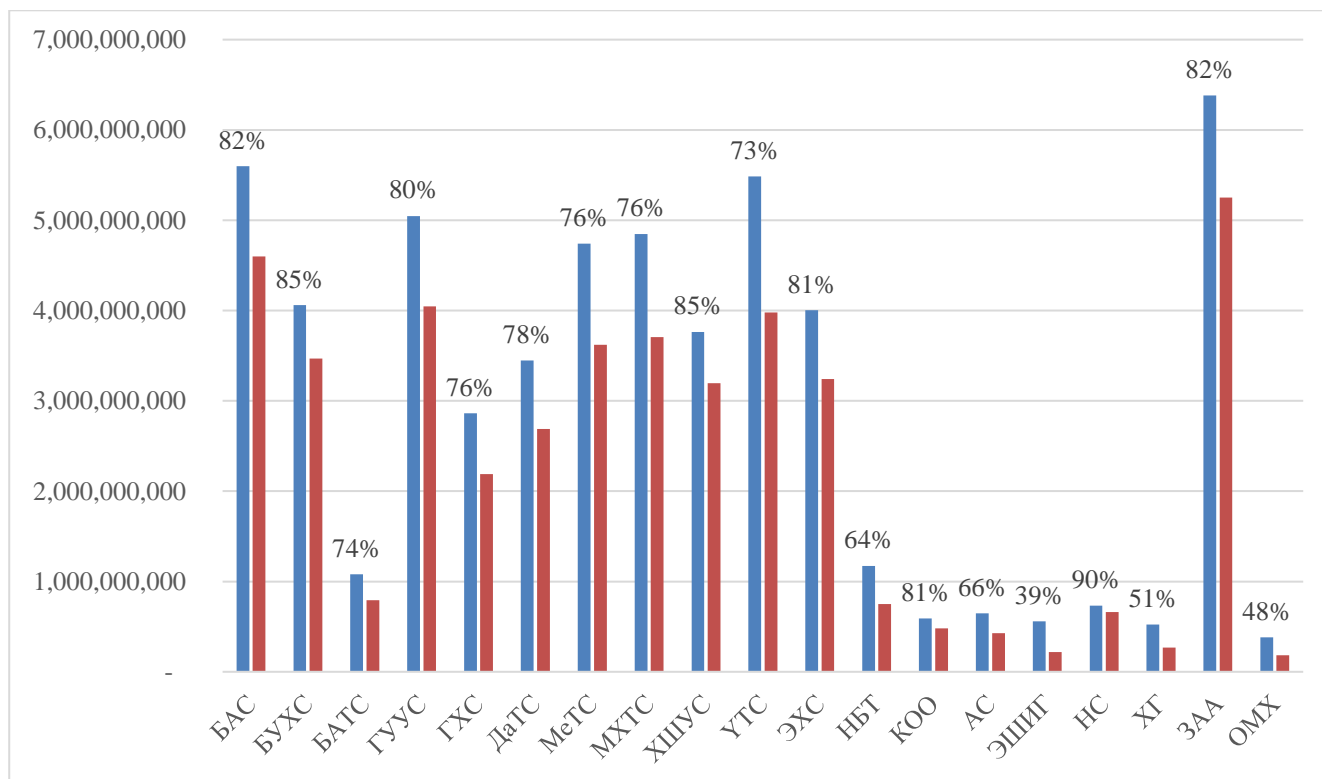
Нийт зардлын дэд төрлүүдээс харахад бүх заолууд өмнөх оноос буурсан ба зардал зарцуулалтыг хязгаарлан үгсоон ажилласан байна. Харин эм бэлдмэл, ариутгалын бодис болох норматив зардал өмнөх оноос өссөн байна. Нийтлэг зарцуулалт хийсэн зардлуудаас бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжын зардлын дэлгэрэнгүй задарагааг хүснэгтээр харуулбал:

ШУТИС-ийн 2020 оны орлого, үр дүнгийн тайлангийн бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардлын үзүүлэлтүүд, балансын шинжилгээ /төгрөгөөр/ Хүснэгт 6.

№	Орлого үр дүнгийн Тайлангийн үзүүлэлтүүд	2019 он	Эзлэх хувь	2020 он	Эзлэх хувь	Өөрчлөлт
	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,805,385,808	100%	1,332,720,287	100%	-52%
1	Мэдээлэл, сурталчилгааны зардал	117,746,659	4%	109,102,388	8%	-7%
2	Багшийг дэмжих	277,465,031	10%	46,400,465	3%	-83%
3	Мэргэжил дээшлүүлэх	254,016,019	9%	27,265,851	2%	-89%
4	Багш, ажилтны арга хэмжээ	199,691,446	7%	100,956,479	8%	-49%
5	Харуул хамгаалалтын зардал	304,996,800	11%	373,259,000	28%	22%
6	Оюутны эрдэм шинжилгээ, судалгаа	135,298,621	5%	19,404,625	1%	-86%
7	Оюутны спорт, урлагийн арга хэмжээ	144,750,458	5%	27,747,169	2%	-81%
8	Оюутны тэтгэлэг, хөнгөлөлт, урамшуулал	37,161,197	1%	84,137,201	6%	126%
9	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	120,514,309	4%	28,301,317	2%	-77%
10	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	35,272,115	1%	32,036,695	2%	-9%
11	Төлбөр, хураамж татвар	270,891,497	10%	187,331,497	14%	-31%
12	Гадаад, дотоодын хөтөлбөрийн магадлан итгэмжлэл	272,626,846	10%	174,191,757	13%	-36%
13	Ахмадын арга хэмжээ	72,890,298	3%	53,563,336	4%	-27%
14	Ойн арга хэмжээ	373,899,903	13%	4,015,365	0%	-99%
15	Оюутны унаа	87,848,600	3%	0	0%	-100%
16	Магистр, докторант оюутны арга хэмжээ	15,661,426	1%	4,378,185	0%	-72%
17	Байгууллагын гишүүний татвар	22,845,361	1%	16,580,409	1%	-27%
18	Бусад /аудит, даатгал, банк санхүү, .../	61,809,222	2%	44,048,548	3%	-29%

Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардлын зүйл нэгжээр эзлэж буй хувийн жинг авч үзвэл мэдээлэл сурталчилгааны зардал 109 сая төгрөгт хүрч 8 хувийг, багшийг дэмжих зардал 46.4 сая төгрөгт хүрч 3 хувийг, мэргэжил дээшлүүлэх зардал 27,2 сая төгрөгт хүрч 2 хувийг, багш ажилтны арга хэмжээний зардал 100,9 сая төгрөгт хүрч 8 хувийг, харуул хамгаалалтын зардал 373,2 сая төгрөгт хүрч 28 хувийг, оюутны эрдэм шинжилгээ судалгааны зардал 19,4 сая төгрөгт хүрч 1 хувийг, оюутны спорт урлагийн арга хэмжээний зардал 27,7 сая төгрөгт хүрч 2 хувийг, оюутны тэтгэлэг хөнгөлөлт урамшуулалтын зардал 84,1 сая төгрөгт хүрч 6 хувийг, аудит баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал 28,3 сая төгрөгт хүрч 2 хувийг, мэдээлэл технологийн үйлчилгээний зардал 32 сая төгрөгт хүрч 2 хувийг, төлбөр хураамж татвар 187,3 сая төгрөгт хүрч 14 хувийг, гадаад дотоодын хөтөлбөрийн магадлан итгэмжлэлийн зардал 174,1 сая төгрөгт хүрч 13 хувийг, ахмадын арга хэмжээний зардал 53,5 сая төгрөгт хүрч 4 хувийг, байгууллагын гишүүний татварын зардал 16,5 сая төгрөгт хүрч 1 хувийг тус тус эзлэж байна.

ШУТИСургуулийн бүрэлдэхүүн нэгжүүд болох Барилга архитектурын сургууль, Бизнесийн удирдлага хүмүүнлэгийн сургууль, Бизнесийн ахисан түвшний сургууль, Геологи уул уурхайн сургууль, Гадаад хэлний сургууль, Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль, Механик тээврийн сургууль, Мэдээлэл холбооны технологийн сургууль, Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль, Үйлдвэрлэлийн технологийн сургууль, Эрчим хүчний сургууль, Нээлттэй боловсролын төв, Коосен технологийн коллеж, Ахлах сургууль, ШУТИС-ий төв номын сан, Хэвлэх газар, Захиргаа нь төсөвлөсөн үйл ажиллагааны зарлага 50 ба түүнээс дээш хувиар зарцуулалт хийсэн байна. Харин Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар, Ой модны судалгаа хөгжлийн хүрээлэн зэрэг нэгжүүд батлагдсан төсвийн зарцуулалтаа 50 ба түүнээс доош хувиар зарцуулалт хийсэн байна. Бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн төсвийн зарлага, зарцуулалтын гүйцэтгэлтэй нь харьцуулан харуулбал:

Зураг 4. ШУТИС-ийн 2020 оны бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн зарлагын төсөв, гүйцэтгэл

ШУТИСургуулийн үйл ажиллагааны зарлагыг бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн үйл ажиллагааны зарцуулалтаар харьцуулахад Барилга архитектурын сургууль 10.5 хувийг, Бизнесийн удирдлага хүмүүнлэгийн сургууль 7.9 хувийг, Бизнесийн ахисан түвшний сургууль 1.8 хувийг, Геологи уул уурхайн сургууль 9.2 хувийг, Гадаад хэлний сургууль 5.0 хувийг, Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль 6.1 хувийг, Механик тээврийн сургууль 8.3 хувийг, Мэдээлэл холбооны технологийн сургууль 8.5 хувийг, Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль 7.3 хувийг, Үйлдвэрлэлийн технологийн сургууль 9.1 хувийг, Эрчим хүчний сургууль 7.4 хувийг, Нээлттэй боловсролын төв 1,7 хувийг, Коосен технологийн коллеж 1,1 хувийг, Ахлах сургууль 1,0 хувийг, Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар 0,5 хувийг, ШУТИС-ий төв номын сан 1,5 хувийг, Хэвлэх газар 0,6 хувийг, Захиргаа 12,0 хувийг, Ой модны судалгаа хөгжлийн хүрээлэн 0,4 хувийг тус тус эзлэж байна.

ШУТИС-ийн бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн 2020 оны батлагдсан зарлагын төсөв, гүйцэтгэлийн авч үзэхэд зардал зарцуулалтаа хэтрүүлсэн бүрэлдэхүүн нэгжүүд байхгүй байна. Бүрэлдэхүүн нэгжүүдээс хамгийн өндөр гүйцэтгэлтэй нь ШУТИС-ийн төв номын сан 90 хувийн, Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль, Бизнесийн удирдлагын хүмүүнлэгийн сургуулиуд 85 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан. Харин бүрэлдэхүүн нэгжүүдээс хамгийн бага гүйцэтгэлтэй нь ШУТИС-ийн эрдэм шинжилгээ инновацийн газар 39 хувийн, хэвлэх газар 51 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна. Бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн зарлагын төсвийн гүйцэтгэл нь Төсвийн тухай хуулийн дагуу төсвийн захирагчийг дүгнэдэг гол үзүүлэлт тул бүрэлдэхүүн сургуулиуд тус бүрээр зарлагын төсөв, гүйцэтгэлийг хүснэгтээр харуулбал:

№	Бүрэлдэхүүн нэгжүүд	Зарлага /төсөв/	Зарлага /гүйцэтгэл/	хувь
1	Барилга архитектурын сургууль	5,597,760,500	4,600,773,742	82%
2	Бизнесийн удирдлага, хүмүүнлэгийн сургууль	4,060,649,800	3,470,370,449	85%
3	Бизнесийн ахисан түвшний сургууль	1,079,210,100	793,527,762	74%
4	Геологи, уул уурхайн сургууль	5,045,933,600	4,045,694,961	80%
5	Гадаад хэлний сургууль	2,860,826,200	2,188,244,935	76%
6	Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль	3,447,439,330	2,689,431,529	78%
7	Механик тээврийн сургууль	4,742,090,800	3,621,447,849	76%
8	Мэдээлэл, холбооны технологийн сургууль	4,848,737,295	3,705,612,442	76%
9	Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль	3,764,060,600	3,194,483,676	85%
10	Үйлдвэрлэлийн технологийн сургууль	5,484,664,400	3,980,275,348	73%
11	Эрчим хүчний сургууль	4,002,595,200	3,241,610,777	81%
12	Нээлттэй боловсролын төв	1,172,699,400	750,930,920	64%
13	Коосен технологийн коллеж	589,308,000	480,162,032	81%
14	Ахлах сургууль	646,034,300	426,843,882	66%
15	Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар	559,621,000	218,140,319	39%
16	ШУТИС-ийн төв номын сан	733,138,000	659,946,870	90%
17	Хэвлэх газар	524,554,700	267,956,504	51%
18	Захиргаа	6,382,229,500	5,251,393,697	82%
19	Ой мод судалгаа хөгжлийн хүрээлэн	382,183,400	184,661,679	48%

Зардлыг нийт дүнгээрээ хэмнэлттэй зарцуулсан ба 2020 онд Барилга архитектурын сургууль 4,6 тэрбум төгрөгт хүрч 82 хувийн гүйцэтгэлтэй, Бизнесийн удирдлага, хүмүүнлэгийн сургууль 3,4 тэрбум төгрөгт хүрч 85 хувийн гүйцэтгэлтэй, Бизнесийн ахисан түвшний сургууль 793 сая төгрөгт хүрч 74 хувийн гүйцэтгэлтэй, Геологи уул уурхайн сургууль 4,0 тэрбум төгрөгт хүрч 80 хувийн гүйцэтгэлтэй, Гадаад хэлний сургууль 2,1 тэрбум төгрөгт хүрч 76 хувийн гүйцэтгэлтэй, Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль 2,6 тэрбум төгрөгт хүрч 78 хувийн гүйцэтгэлтэй, Механик тээврийн сургууль 3,6 тэрбум төгрөгт хүрч 76 хувийн гүйцэтгэлтэй, Мэдээлэл холбооны технологийн сургууль 3,7 тэрбум төгрөгт хүрч 76 хувийн гүйцэтгэлтэй, Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль 3,1 тэрбум төгрөгт хүрч 85 хувийн гүйцэтгэлтэй, Үйлдвэрлэлийн технологийн сургууль 3,9 тэрбум төгрөгт хүрч 73 хувийн гүйцэтгэлтэй, Эрчим хүчний сургууль 3,2 тэрбум төгрөгт хүрч 81 хувийн гүйцэтгэлтэй, Нээлттэй боловсролын төв 750 сая төгрөгт хүрч 64 хувийн гүйцэтгэлтэй, Коосен технологийн коллеж 480 сая төгрөгт хүрч 81 хувийн гүйцэтгэлтэй, Ахлах сургууль 426 сая төгрөгт хүрч 66 хувийн гүйцэтгэлтэй, Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар 218 сая төгрөгт хүрч 39 хувийн гүйцэтгэлтэй, ШУТИС-ийн төв номын сан 659 сая төгрөгт хүрч 90 хувийн гүйцэтгэлтэй, хэвлэх газар 267 сая төгрөгт хүрч 51 хувийн гүйцэтгэлтэй, захиргаа 5,2 тэрбум төгрөгт хүрч 82 хувийн гүйцэтгэлтэй, ой модны судалгаа хөгжлийн хүрээлэн 184 сая төгрөгт хүрч 48 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

5. САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮН

ШУТИС-ийн бүрэлдэхүүн Барилга архитектурын сургууль, Бизнесийн удирдлага хүмүүнлэгийн сургууль, Бизнесийн ахисан түвшний сургууль, Геологи уул уурхайн сургууль, Гадаад хэлний сургууль, Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль, Механик тээврийн сургууль, Мэдээлэл холбооны технологийн сургууль, Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль, Үйлдвэрлэлийн технологийн сургууль, Эрчим хүчний сургууль, Нээлттэй боловсролын төв, Коосен технологийн коллеж, Ахлах сургууль, Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар, ШУТИС-ий төв номын сан, Хэвлэх газар, Захиргаа, Ой модны судалгаа хөгжлийн хүрээлэн гэсэн нэгжүүдийн тайланг нэгтгэн нэгдсэн тайлан баланс гарсан. Бүрэлдэхүүн сургууль, нэгжийн хооронд үндсэн хөрөнгө шилжүүлсэнтэй холбоотой дахин үнэлгээний нэмэгдлийн 487,768,243.00 төгрөгийн нэмэгдсэн, хасагдсан бичилтүүд хийгдсэн. Сургууль хаагчдын тооцооны орлого, зарлага, өглөг, авлагыг бүрэлдэхүүн сургууль, нэгж бүрийн санхүүгийн тайланд дэлгэрэнгүй тусгасан. Сургууль хоорондын тооцооны дараах гүйлгээг устгах бичилт хийж, нэгтгэсэн тайланг гаргасан. Үүнд:

- Авлага, өглөгийн эхний үлдэгдэл 146,427,919.43 төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 243,298,324.07 төгрөг (эхний үлдэгдэлээс сургууль хоорондын тооцооны 1,361,302.48 оюутны хөгжлийн зээлийн эрсдлийн 5% 145,066,616.95, эцсийн үлдэгдлээс сургууль хоорондын тооцооны 46,733,760.37 оюутны хөгжлийн зээл, эрсдлийн 5% 196,564,563.70)
- Үндсэн хөрөнгө анхны өртөгөөр 331,258,916.00 төгрөг, хуримтлагдсан элэгдэл 206,016,247.05 төгрөг, үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл өртөг 125,242,668.95 төгрөг (Засгийн газрын хувь оролцоо данс)
- Дахин үнэлгээний нөөц данс 487,768,243.00 (Сургууль хооронд шилжүүлсэн үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээгээр)
- Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа, бусад урьдчилгаа, төсөл, гэрээт ажлын зардлын урьдчилгаа, бусад төлбөрийн урьдчилж орсон орлогын эхний үлдэгдэлээс 14,418,000.00 төгрөг, эцсийн үлдэгдэлээс 11,580,500.00 төгрөг (ҮТС, ХШУС, Хэвлэлийн газар)
- Санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн орлого, зардал сургууль хоорондын тооцооны 71,907,361,770.59 төгрөг, Хэвлэлийн газрын 41,444,945.00 төгрөг
- Мөнгөн гүйлгээний тайлангийн орлого, зардал сургууль хоорондын 71,908,723,073.07 төгрөг, Хэвлэлийн газрын 73,759,745.00 төгрөг

ШУТИСургуулийн бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн хувьд төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаар Барилга архитектурын сургууль, Бизнесийн ахисан түвшний сургууль, Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль, Механик тээврийн сургууль, Мэдээлэл холбооны технологийн сургууль, Эрчим хүчний сургууль, Ахлах сургууль, Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар эерэг буюу орлого зардлын харьцаа хэвийн гарсан бол Бизнесийн удирдлага хүмүүнлэгийн сургууль, Геологи уул уурхайн сургууль, Гадаад хэлний сургууль, Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль, Үйлдвэрлэлийн технологийн сургууль, Нээлттэй боловсролын төв, Коосен технологийн коллеж, ШУТИС-ий төв номын сан, Хэвлэх газар, Захиргаа, Ой модны судалгаа хөгжлийн хүрээлэн нь хасах үр дүнтэй буюу орлого зарлагын харьцаа алдагдсан байна. Бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн санхүүгийн үр дүнгийн үзүүлэлтүүдийг харьцуулан харуулбал:

Зураг 5. ШУТИС-ийн 2020 оны бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн санхүүгийн үр дүнгийн нэгтгэл

ШУТИСургуулийн бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн хувьд орлого үр дүнгийн тайлангаар Бизнесийн удирдлага хүмүүнлэгийн сургууль, Бизнесийн ахисан түвшний сургууль, Гадаад хэлний сургууль, Механик тээврийн сургууль, Эрчим хүчний сургууль, Нээлттэй боловсролын төв, Ахлах сургууль, Ой модны судалгаа хөгжлийн хүрээлэн санхүүгийн үр дүнгийн хувьд эерэг гарсан бол Барилга архитектурын сургууль, Геологи уул уурхайн сургууль, Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль, Мэдээлэл холбооны технологийн сургууль, Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль, Үйлдвэрлэлийн технологийн

сургууль, Коосен технологийн коллеж, Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар, ШУТИС-ий төв номын сан, Хэвлэх газар, Захиргаа нь санхүүгийн үр дүн буюу үйл ажиллагааны орлого нь зарлагаа нөхөж чадаагүй гэсэн дүгнэлт хийж болохоор байна.

ШУТИС-ийн 2020 оны үр дүнгийн үзүүлэлтүүд, бүрэлдэхүүн нэгжүүдээр /төгрөгөөр/

Хүснэгт 8.

№	Бүрэлдэхүүн нэгжүүд	ҮР Дүн Орлогын тайлан/	ҮР Дүн /Мөнгөн тайлан/	ҮР Дүн /Төсвийн тайлан/
1	Барилга архитектурын сургууль	- 86,759,237	- 25,953,832	1,195,864,522
2	Бизнесийн удирдлага, хүмүүнлэгийн сургууль	335,405,657	114,696,656	- 912,203,702
3	Бизнесийн ахисан түвшний сургууль	150,839,132	- 20,884,569	178,513,595
4	Геологи, уул уурхайн сургууль	- 101,722,328	- 284,036,263	- 138,710,799
5	Гадаад хэлний сургууль	151,068,950	70,700,587	- 1,665,170,110
6	Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль	- 279,124,191	25,353,610	67,977,677
7	Механик тээврийн сургууль	303,614,254	431,565,740	197,258,860
8	Мэдээлэл, холбооны технологийн сургууль	- 126,107,136	- 138,606,510	901,420,751
9	Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль	- 15,968,188	- 14,899,984	- 2,226,673,794
10	Үйлдвэрлэлийн технологийн сургууль	- 35,024,793	38,832,751	- 684,540,593
11	Эрчим хүчний сургууль	47,756,773	45,166,025	2,330,000,711
12	Нээлттэй боловсролын төв	320,885,889	- 72,663,988	- 727,519,621
13	Коосен технологийн коллеж	- 697,161,579	- 13,769,120	- 26,535,245
14	Ахлах сургууль	158,343,121	165,248,875	65,020,886
15	Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар	- 135,097,568	56,887,210	48,512,210
16	ШУТИС-ийн төв номын сан	- 50,190,978	- 281,419	- 653,345,019
17	Хэвлэх газар	- 140,082,942	- 57,453,041	- 57,453,041
18	Захиргаа	- 356,031,385	96,892,422	- 4,599,046,466
19	Ой мод судалгаа хөгжлийн хүрээлэн	889,414	- 12,894,327	- 83,285,487

ШУТИСургуулийн бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн хувьд мөнгөн гүйлгээний үр дүнгийн тайлангаар Бизнесийн удирдлага хүмүүнлэгийн сургууль, Гадаад хэлний сургууль, Дархан-Уул аймаг дахь технологийн сургууль, Механик тээврийн сургууль, Үйлдвэрлэлийн технологийн сургууль, Эрчим хүчний сургууль, Ахлах сургууль, Эрдэм шинжилгээ инновацийн газар, Захиргаа мөнгөн гүйлгээний орлого зарлагын хувьд эерэг гарсан бол Барилга архитектурын сургууль, Бизнесийн ахисан түвшний сургууль, Геологи уул уурхайн сургууль, Мэдээлэл холбооны технологийн сургууль, Хэрэглээний шинжлэх ухааны сургууль, Нээлттэй боловсролын төв, Коосен технологийн коллеж, ШУТИС-ий төв номын сан, Хэвлэх газар, Ой модны судалгаа хөгжлийн хүрээлэн нь мөнгөн гүйлгээний орлого зарлагын хувьд хасах буюу өөрт байгаа мөнгөн хөрөнгөөр зарлага зарцуулалт гаргах боломжгүй болсон байгааг харж болно.

ШУТИС-ийн 2020 оны үр дүнгийн үзүүлэлтүүд /сая.төгрөгөөр/

Хүснэгт 9.

ШУТИС САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮН, ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАНГААР				
№	Орлого үр дүнгийн үзүүлэлтүүд	2019 он	2020 он	
I	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГО	57,817.88	49,290.83	
II	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРЛАГА	59,018.69	51,102.53	
III	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН	-1,200.81	-1,939.62	
ШУТИС ҮР ДҮН, МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАНГААР				
№	Орлого үр дүнгийн үзүүлэлтүүд	2019 он	2020 он	
I	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГО	61,716.79	48,154.24	
II	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ЗАРЛАГА	62,245.86	46,774.22	
III	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН	-529.07	1,380.02	
ШУТИС ҮР ДҮН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ ТАЙЛАНГААР				
№	Орлого үр дүнгийн үзүүлэлтүүд	төсөв	гүйцэтгэл	хувь
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГО	45,683.32	43,078.46	94.3 %
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ЗАРЛАГА	55,937.74	43,973.22	78.6 %
III	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН	-10,254.42	-894.76	

ШУТИС-ийн санхүүгийн орлого үр дүнгийн тайлангаар санхүүгийн үр дүнг тооцон гаргасан. 2019 онд үндсэн үйл ажиллагааны орлого 57,8 тэрбум төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны зарлага 59,0 тэрбум төгрөгт хүрч үндсэн үйл ажиллагааны үр дүн 1,2 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай гарсан. 2020 онд үндсэн үйл ажиллагааны орлого 49,2 тэрбум төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны зарлага 51,1 тэрбум төгрөгт хүрч үндсэн үйл ажиллагааны үр дүн 1,9 тэрбум төгрөгийн алдагдалтай гарсан. Энэ нь өмнөх оноос 700 сая төгрөгөөс алдагдал нэмэгдсэн байна. ШУТИС-ийн мөнгөн гүйлгээний тайлангаар санхүүгийн үр дүнг тооцон гаргасан. 2019 онд үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн орлого 61,7 тэрбум төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн зарлага 62,2 тэрбум төгрөгт хүрч үндсэн үйл ажиллагааны үр дүн 529 сая төгрөгийн алдагдалтай гарсан. 2020 онд үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн орлого 48,1 тэрбум төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн зарлага 46,7 тэрбум төгрөгт хүрч үндсэн үйл ажиллагааны үр дүн 1,38 тэрбум төгрөгийн эерэг үлдэгдэлтэй гарсан. Энэ нь өмнөх оноос 1,8 тэрбум төгрөгийн өөрчлөлттэйгөөр алдагдалыг эерэг үр дүнтэй болж гарсан байна.

ШУТИС-ийн төсвийн гүйцэтгэлээр тайлангаар санхүүгийн үр дүнг тооцон гаргасан. 2019 онд үйл ажиллагааны мөнгөн орлого 45,6 тэрбум төгрөг, үйл ажиллагааны нийт зарлага 55,9 тэрбум төгрөгт хүрч үндсэн үйл ажиллагааны үр дүн -10,2 тэрбум төгрөгийн төсвийн алдагдалтай гарсан. 2020 онд үйл ажиллагааны мөнгөн орлого 43,0 тэрбум төгрөг, үйл ажиллагааны нийт зарлага 43,9 тэрбум төгрөгт хүрч үндсэн үйл ажиллагааны үр дүн 894 сая төгрөгийн алдагдалтай гарсан. Энэ нь өмнөх оноос төсвийн алдагдлын дүн 10,4 тэрбум төгрөгөөс алдагдалыг бууруулсан байна.

6. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАГНАЛЫН АУДИТЫН ҮР ДҮН

ШУТИС-ийн 2020 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн САГ-2021/79/СТА-ТӨҮГ код бүхий аудитын тайланг Үндэсний аудитын газраас 2021 оны 3 дугаар сарын 15-ны өдөр хүлээлгэн өгсөн. Төрийн аудитын тухай хуулийн 6.3.1, 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8.9.8 заасны дагуу ШУТИС-ийн 2020 оны 12 сарын 31-ны өдрөөр тасалбар болгон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлагналын аудит хийгдэж “Зөрчилгүй санал дүгнэлт” өгсөн. Санхүү нягтлан бодох бүртгэлийн албанаас 2020 оны ШУТИС-ийн бүрэлдэхүүн сургууль, нэгжүүдийн санхүүгийн тайланг нэгтгэн Төсвийн тухай хуулийн 8.9.1-ийн дагуу 2021 оны 2 дугаар сарын 04-нд ҮАГ/АА202017 тоот гэрээ байгуулан ҮАГ болон Амгалан ахуй аудит ХХК-нд санхүүгийн тайлангаа хүргүүлсэн. Аудитын байгууллагаас НББОУС, СТОУС, УСНББОУС, АОУС, АДБОУС, Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль, Аудитын тухай хуулийн хүрээнд хяналт шалгалтыг хийж гүйцэтгэсэн байна.

Залруулсан алдаа: Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналын үйл ажиллагаатай холбоотой алдаа, зөрчлийг санхүүгийн тайланд тусгаж, баталгаажуулсан. Тухайлбал түр сургалтын орлого 123,4 сая төгрөгийг урьдчилж орсон орлогоор бүртгэснийг туслах үйл ажиллагааны орлогоор бүртгүүлэх, үндсэн хөрөнгийн 5.1 сая төгрөгийг зардлаар бүртгүүлэх, эдийн засгийн ангилалын дагуу бүртгээгүй 53.5 сая төгрөгийг залруулах тус тус залруулга хийсэн.

Зөрчлүүд: Төлбөрийн акт, албан шаардлага

- ҮАГ-ын 2021 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдрийн 337/АО170083 САГ 2021/78/СТА-ТӨҮГ тоот зөрчил арилгах тухай албан шаардлагыг гарган өгсөн. Албан шаардлагад Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн шалгалтын хүрээнд ШУТИС нь байгууллагаас авах нийт 57,790,198 төгрөгийг авлагыг тооцоо нийлсэн акт үйлдэн баталгаажуулаагүй зөрчлийг гаргасан байна. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуй нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан баталгаажуулах”, 20.2.6-д “Ерөнхий нягтлан бодогч дараах үүрэг хүлээнэ” ... дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах” гэж заасныг тус тус хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна. Тиймээс авлагыг тооцоо нийлсэн акт үйлдэн баталгаажуулах

- ҮАГ-ын 2021 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдрийн 338/АО170083 САГ 2021/78/СТА-ТӨҮГ тоот зөрчил арилгах тухай албан шаардлагыг гарган өгсөн. Албан шаардлагад Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн шалгалтын хүрээнд ШУТИС нь байгууллагын шилэн дансны цахим хуудсанд нийт 526 мэдээлэл байрлуулахаас 59 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулаагүй зөрчлийг гаргасан байна. Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн

4.1.1-д “мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх”, 4.1.3-т “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.1-д “энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ” гэж заасныг тус тус хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна. Тиймээс Шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж, мэдээллийг тогтоосон хугацаанд тогтмол мэдээлэх

- ҮАГ-ын 2021 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдрийн 339/АО170083 САГ 2021/78/СТА-ТӨҮГ тоот зөрчил арилгах тухай албан шаардлагыг гарган өгсөн. Албан шаардлагад Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд хийсэн шалгалтын хүрээнд ШУТИС нь Бест буйдан ХХК-тай 2020 оны 02 сарын 21-ний өдөр “Нанотехнологиор материал боловсруулах технологийг үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэхэд хамтран ажиллах” гэрээ байгуулж, тус гэрээний дагуу авах тоног төхөөрөмжийн түрээсийн төлбөр нийт 25 сая төгрөгийг санхүүгийн бүртгэлд тусгаагүй зөрчлийг гаргасан байна. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.1-д “нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага хүлээнэ”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”, 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэж заасныг тус тус хэрэгжүүлээгүй байна. Тиймээс гэрээний дагуу тоног төхөөрөмжийн түрээсийн төлбөрийг санхүүгийн бүртгэлд тусгаж, гэрээнд тодотгол хийж, зөрчлийг арилгуулах

Дээрх албан шаардлагуудыг Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т “шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын ерөнхий аудиторовын 2020 оны өдрийн А95 дугаар тушаалаар баталсан, “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1-д заасныг үндэслэн албан шаардлагын биелэлтийг 2021 оны 6 дугаар сарын 10-ны дотор ҮАГ-т ирүүлэхийг ШУТИС-ийн захирал, санхүүгийн албаны дарга нарт хариуцуулсан байна.

Зөвлөмжүүд: ҮАГ-ын санхүүгийн тайлагналын аудитын хүрээнд менежментийн захидалыг хүргүүлсэн. Уг захидалд цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор эрэмбэлэн зөвлөмж хэлбэрээр хүргүүлсэн байна. Үүнд:

- Балансын данстай холбоотойгоор ШУТИС-ийн 19 бүрэлдэхүүн нэгжүүдийн үйл ажиллагаанд ашиглагдаж байгаа элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 11677 ширхэг хөрөнгүүдийг бодит үнэ цэнээр нь үнэлээгүй байна. Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 271 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх данснаас хасах, шилжүүлэх журам”-ын 7.1-д “Төрийн өмчийн хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашигдалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэж Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ” гэсэн заалттай нийцэхгүй, үнэлгээ ба хуваарилалт, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Энэхүү асуудал нь хараат бус байдал алдагдах, мэргэжлийн бус шийдэл гаргах, дотоод хяналт сулрах, хуулийн хэрэгжилтийг хангуулахгүй байх эрсдэл учираар байна. Тиймээс элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн хөрөнгүүдийг бодит үнэ цэнээр үнэлэх, ашиглагдах жилийг шинэчлэх талаар санал боловсруулж Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газарт хандан шийдвэрлүүлэх нь зүйтэй.

- Дотоод хяналттай холбоотойгоор ШУТИС-ийн 9070002100 дугаартай улсын бүртгэлийн гэрчилгээний үйл ажиллагааны чиглэлд “Төрийн байгууллага, албан газар, улсын төсөвт үйлдвэрийн газар” гэж бүтгэгдсэн байгаа бөгөөд тус сургуулийн санхүүгийн тайлан, төсөв нь ТӨҮГ-ийн статуст тохирохгүй байна. Жишээ нь: Удирдах зөвлөлөөс баталсан төсөв нь мөнгөн сууриар хийгдсэн нь ТӨҮГ-ийн санхүүгийн төсөв, төлөвлөлттэй уялдаагүй байна. Иймд төсөв төлөвлөгөө үндэслэлгүй боловсруулагдан, санхүүгийн үр дүнгийн тайлан, шинжилгээний мэдээлэл уялдаагүй байх эрсдэл үүсэх байна. Тиймээс сургуулийн статусын асуудлыг холбогдох дээд шатны байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх шаардлагатай.

- Балансын данстай холбоотойгоор санхүүгийн тайланд олон жилийн насжилттай 188.4 сая төгрөгийн авлага байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 1-д заасан “Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх

удирдлага хүлээнэ” мөн хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуул” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Иймд авлага найдваргүй болох, залилан, ашиглан гаргах эрсдэлтэй байна. Тиймээс Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллах, тооцоо нийлсэн актыг ажил гүйлгээ гарахаас өмнө баталгаажуулах. Мөн насжилт өндөртэй авлагыг барагдуулах журам гаргах хэрэгтэй байна.

Мөн зөвлөмжүүдээс гадна дараах анхаарах асуудлыг оруулж өгсөн байна. Дэлхийн нийтийг хамарсан Ковид 19 цар тахлын улмаас аудитыг цахимаар хийж байгаатай холбоотой аудит хийх цар хүрээ хязгаарлагдаж, байгууллага дээр ажиллаж нарийвчилсан горим сорил хэрэгжүүлэн, хөрөнгийн биет тооллого хийх, хэрэгжүүлэх нөхцөл байдал хязгаарлагдмал байсныг дараагийн тайлант хугацаанд анхаарч дараагийн аудитаар авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийг тусгайлан авч үзэх нь зүйтэй хэмээн үзсэн. Арилжааны банкиг сонгон шалгаруулахдаа Монгол банкнаас гаргасан зохистой шаардлага шалгуурыг хангасан банкинд данстай байж, үйлчилгээг авах шаардлагатай. Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн шийдвэр 2016 оны 4 дүгээр сарын 21-ны өдрийн 101/ШШ2016/03558 шийдвэрээр 109305100 төгрөгийг гаргуулах шийдвэр хэрэгжээгүй, харилцагчийн тооцоогоор дамжуулаагүй ашиглалтын зардлын бүх гүйлгээг мөнгөн сууриар бүртгэсэн, авлагын өмнөх үлдэгдэл хуримтлагдсан, дэлхий нийтийг хамарсан цар тахал, боловсролын зээлийн сангийн буцалтгүй тусламжаар санхүүжилт орж ирээгүйгээс авлага өссөн, арилжааны банкинд хадгаламжтай, нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг БШУЯ гаргахаар ажлын хэсэг ажиллаж одоогоор мөрдөөгүй байгаа зэрэг асуудлууд байна.